

Hoeven en moeten

Geschreven door: Natasja Andringa

Morgen hoef ik niet te werken.

Ik moet mijn bureau opruimen.

HOEVEN

Hoeven is een hulpwerkwoord. 'Hoeven' gebruik je dus in combinatie met een infinitief. Bovendien moet je vlak vóór dat infinitief het woordje 'te' toevoegen.

'Hoeven' gebruik je altijd in een negatieve context:

- in zinnen met een ontkenning, dus in combinatie met de woordjes 'niet', 'geen', 'niets', 'niemand', 'nooit' of 'nergens'

Ze hoeft niet meer te werken. We hoeven niemand te verwittigen.

- in combinatie met woorden die door hun betekenis negatief geladen zijn.

('nauwelijks', 'amper', 'alleen maar', 'zelden')

Ik hoef dit weekend nauwelijks iets te doen. We hoeven alleen maar te bellen.

MOETEN

'Moeten' is eveneens een hulpwerkwoord. Je gebruikt het in combinatie mét een infinitief, maar zónder 'te'. In tegenstelling tot 'hoeven' kan je 'moeten' in alle contexten (positief en negatief) gebruiken.

Hij moet de boeken terugbrengen naar de bibliotheek.

Je moet niet zo zeuren!

Waarom moet hij dringend vertrekken?

Hoeven of moeten?

De betekenissen van 'hoeven' en 'moeten' liggen dicht bij elkaar. Toch is er een verschil. 'Hoeven' is namelijk zachter dan 'moeten'.

'Moeten' benadrukt de noodzaak van een situatie: de situatie controleert jou en je hebt weinig te kiezen. Bij 'hoeven' heb je zelf meer controle over de situatie en heb je een grotere keuzevrijheid.

Je hoeft morgen niet langs te komen. (= Het is niet nodig dat je langskomt maar je mag wel. Je beslist zelf. Ik doe de deur open als je aanbelt.)

Je moet morgen niet langskomen. (= Blijf morgen weg. Ik wil niet dat je komt. Als je het toch doet, sta je voor een gesloten deur.)